

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 31.03.2003

Deres ref: 01/996 FM HD

Høring – NOU 2002:20 Ny bokføringslov

Det vises til Finansdepartementets brev av 13.12.2002 vedrørende forslag til ny lov og forskrift om bokføring.

Reiselivsbedriftenes Landsforening (RBL) har behandlet utkastet til ny bokføringsforskrift og har noen kommentarer i forhold til enkelte av bestemmelsene i forskriftsforslaget. Vi vil imidlertid innledningsvis komme med noen generelle bemerkninger i forhold til både lov- og forskriftsforslaget.

Generelle betraktninger

Vi ser positivt på at det nye forslaget innebærer en del forenklinger i forhold til regnskapsloven kap. 2 og tilhørende forskrifter, og vil påpeke viktigheten av at regelverket må være praktisk gjennomførbart.

Vi registrerer at det overordnede formålet er kontrollhensyn og er positive til økt fokus på å forhindre svart omsetning, ulovlig arbeidskraft o.l. Dette er viktige forhold som RBL støtter og arbeider aktivt for.

Imidlertid må det foretas en avveining i forhold til administrative byrder og kostnader som bl.a. krav om kassaapparat vil medføre for bedriftene. Det er RBLs oppfatning at en rekke av forslagene ikke kan betraktes som nødvendige for å oppnå formålet med kontroll og forhindre økonomisk kriminalitet, men hvor hensynet til bedriftene og et praktisk gjennomførbart regelverk må slå igjennom. I tillegg skal det bemerkes at det i en artikkel i Fredrikstad Blad – Nett av 03.01.2003 fremgår at også nye og avanserte kassasystemer kan omprogrammeres slik at omsetning blir unndratt, jfr. vedlagte kopi av artikkelen. Hvis det som fremkommer i artikkelen er tilfellet, vil man ikke oppnå formålet med lovforslaget, men bare påføre bedriftene en merkostnad.

Vi vil også bemerke innledningsvis at RBL håpet på en reduksjon av oppbevaringstiden generelt. Bedriftene har allerede i dag store problemer med mengden av bilag og rapporter som skal oppbevares i hele 10 år. Det er i tillegg vanskelig å sikre kvaliteten av bilagene over så lang tid. Når det nå stilles krav om oppbevaring av stadig flere bilag, rapporter etc., bør dette avstemmes mot tiden for oppbevaring og de problemer som er påpekt ovenfor. Dessuten viser praksis at en 10-års regel heller ikke er nødvendig ut fra kontrollhensyn, idet skattemyndighetene i all hovedsak konsentrerer sitt kontrollarbeid til de 3 siste år. Et krav om oppbevaring av regnskapsopplysninger i f.eks. 5 år, vil således ikke begrense myndighetens kontrolladgang verken faktisk eller praktisk. Det bes derfor om at departementet vurderer

Reiselivsbedriftenes
Landsforening

Postadr.: Postboks 5465 Majorstua
0305 OSLO

Telefon: 23 08 86 20
Telefax: 23 08 86 21
E-post: firmapost@tbl.no

Organisasjonsnr.: 977 188 210

Besøksadr.: Essendrops gate 6, OSLO

Internett: www.tbl.no

TILSLUTTET
 NHO

mulighetene for en redusert oppbevaringstid i forbindelse med den endelige behandlingen av lovforslaget.

Forskriftens § 4-3 Særlig om dokumentasjon av kontantsalg

Vi forstår bakgrunnen for kravet om kassaapparat ved kontantsalg og ser i den sammenheng for så vidt positivt på et slikt krav. Vi vil imidlertid bemerke at det pr. i dag ikke foreligger et slikt krav for de næringsdrivende som har valgt å benytte seg av bokføringsreglene i regnskapsloven av 1977, med unntak for serveringsnæringen hvor forskrift nr. 126 til merverdiavgiftsloven nå vil tre i kraft fra 01.04.2003. Det er vår erfaring at størsteparten av de næringsdrivende i bransjen har valgt å fortsatt benytte seg av bokføringsreglene av 1977. Bestemmelsen i henværende utkast til forskrift til ny bokføringslov, bør derfor ta hensyn til dette. Det vises i den forbindelse til utformingen av § 8 i forskrift nr. 1 til merverdiavgiftsloven, og vi skulle helst sett at bestemmelsen fikk en tilsvarende utforming.

Vi vil også peke på de merkostnader og praktiske og faktiske problemer et krav om kassaapparat i enhver sammenheng, vil føre til for bedriftene som må investere i dette, og de kostnadene en oppgradering av allerede eksisterende kassaapparater vil føre til. Det bør derfor settes et krav om en rimelig overgangstid for en slik fornyelse/oppgradering. Det vises også til problemene beskrevet nedenfor under unntaksbestemmelsen i § 4-4 vedrørende selskapsservering.

Når det gjelder kravet om fortløpende registrering av kontantsalget, kan dette være svært vanskelig å overholde for deler av hotell- og restaurantbransjen. Når det f.eks. gjelder nattklubber, er omsetningen sterkt koncentrert over bare noen få timer. Fortløpende registrering på kassaapparat i slike type bedrifter vil nødvendigvis medføre investeringer i mange kassaapparater, noe det kanskje verken er plass til eller økonomi til. Dette kan også gå ut over de ansattes arbeidsforhold, samt deres lønninger.

Det er altså både praktiske og økonomiske ulemper i forhold til fordelene ved et slikt krav. Riktig nok er det et unntak i forskriftsforslaget § 4-4, men dette unntaket omfatter bare en ubetydelig del av næringen, om noen i det hele tatt. Vi er derfor av den oppfatning at det må være mulig å innføre alternative registreringsformer, f.eks. etter en forhåndsgodkjenning av fylkesskattekontoret.

Videre kan vi vanskelig se betydningen av at summeringsstrimlene skal angi klokkeslett for hvert enkelt salg, annet enn merkostnad for bedriftene. Vi kan heller ikke se betydningen av at det skal fremgå hvem som har foretatt kassaoppkjøret, annet enn betydelige merkostnader for bedriften i form av anskaffelse av avanserte kassasystemer, samt den interne kontrollen på bedriften. I forhold til de øvrige krav som settes i lov- og forskriftsforslaget, kan vi ikke se at disse kravene har noen betydelig kontrollfunksjon utad i forhold til myndighetene og påpeker viktigheten av at reglene må være praktisk gjennomførbare.

Forskriftens § 4-4 Unntak for kravene om dokumentasjon av kontantsalg

Når det gjelder unntaket i § 4-4, skjønner vi at det kan være hensiktsmessig og praktisk å sette en beløpsgrense på 3 G, men vil påpeke at det er flere bedrifter som er sesongbetonte, men som likevel har en omsetning som overstiger 3 G. Det vises i den forbindelse til typiske turisthytter, hvor et krav om kassaapparat vil medføre betydelige merkostnader for virksomheten. Vi ser det derfor som hensiktsmessig å innta i bestemmelsen et unntak også for typisk sesongbetont virksomhet, uavhengig av beløpsgrenser. I den forbindelse skal det også opplyses at det i flere av turisthyttene er umulig å installere et kassaapparat, da det ikke

er tilgang til strøm. Vi antar imidlertid at unntaket i forslagets § 4-4 siste ledd her kan gjøres gjeldende.

Når det gjelder krav om kassaapparat skal det også vises til virksomheter som driver med utleie av selskapslokaler inkludert servering. I slike sammenhenger blir gjerne middagene som arrangeres i lokalene fakturert leietaker/kjøper av tjenesten, mens drikke i baren etter middag betales kontant av gjestene i selskapet. Det er også vanlig at gjestene for et visst antall "bonger" som kan byttes til drikke, men at gjesten må betale selv for drikke når "bongene" er brukt. Et krav om kassaapparat i denne sammenheng vil være svært vanskelig å gjennomføre, da "baren" ikke er en fast innretning, men noe som settes i stand alt etter hvilken avtale som er gjort med leietaker/kjøper av tjenesten. Det vil være svært vanskelig å flytte et stort og tungt kassaapparat rundt i lokalene etter hvilket selskap som arrangeres. Vi ser derfor at det bør være et unntak for kassaapparat også for slik type virksomhet, slik at man unngår en lang og vanskelig prosess med å søke om unntak gjennom departementet etter § 4-4 siste ledd. For øvrig vises det til ovennevnte forslag om innføring av alternative registreringsformer etter en forhåndsgodkjenning av fylkesskattekontoret.

Forskriftens § 4-6 Dokumentasjon av lønn mv.

Vi kan ikke se hensiktsmessigheten av å kreve dokumentasjon for "dato for utført arbeid" og "antall timer den aktuelle dato", jfr. forslaget til forskrift § 4-6 femte ledd bokst. a og b. Det er vår oppfatning at det vil være like lett å unndra omsetning og drive med svart arbeidskraft med slike krav til timedokumentasjon. Det vil kun medføre praktiske problemer å gjennomføre et slikt krav for bedriftene, foruten den økonomiske merkostnaden dette vil påføre bedriftene. Vi kan altså ikke se at kontrollhensyn her gjør seg gjeldende i særlig grad, og mener hensynet til bedriftens økonomi og merarbeid ved å dokumentere slike, etter vår mening, uvesentligheter, bør slå igjennom.

Forskriftens § 7-5 Serveringssteder

§ 7-5-1 Virkeområde

Vi mener det er uheldig at bestemmelsen kun skal gjelde serveringssteder som omsetter alkohol. Det er i dag mange aktører som driver serveringsvirksomhet uten alkoholservering, og det er vår oppfatning at mange av disse ikke tilhører den seriøse delen av næringen. De innebærer derfor en betydelig konkurransevidning og blir på flere områder kontrollert i langt mindre grad nettopp fordi de ikke skjenker alkohol. Utkastet til forskrift på dette området, bør således utvides til å gjelde serveringsnæringen generelt.

§ 7-5-3 Kassarapporter

Vi kan ikke se at kontrollhensyn i forhold til myndighetene tilsier et krav om spesifikasjon av omsetning pr. ansatt fordelt på varegrupper nevnt i forslagets § 7-5-2. Dette vil kun være interessant for bedriftene som en del av internkontrollen, men vil medføre betydelige merkostnader og merarbeid for bedriften. I tillegg vil et slikt krav være meget vanskelig, og i visse tilfeller umulig å praktisere, f.eks. ved selskapsarrangement hvor en samlet regning gjøres opp etter endt arrangement, men hvor det har vært flere servitører som har stått for serveringen. Et annet eksempel vil være matbuffér ved hoteller og andre serveringssteder som har buffé og hvor flere servitører har ansvaret for påfyll av mat og servering av drikke, men hvor regningen gjøres opp etter endt måltid. Det vil i slike sammenhenger være umulig å spesifisere omsetning pr. ansatt.

Problemene kan også tenkes overfor gjestene ved serveringsstedet; gjesten nyter et måltid i en restaurant og under måltidet er det "vaktskifte". Må da gjesten gjøre opp med sin første kelner og siden betale til kelneren som overtar "vakten"?

Ovennevnte problemer med praktiseringen vil altså være betydelige og innebærer også en økonomisk byrde for bedriftene, som ikke kan aksepteres. Hele bestemmelsen foreslås derfor strøket.

§ 7-5-5 Dokumentasjon av priser

Når det gjelder forslaget om krav om dokumentasjon av priser, vises det til forskrift nr. 126 til merverdiavgiftsloven. Det er her inntatt et unntak for serveringssteder som ofte endrer sin matmeny. Dette unntaket bør etter vår mening også innarbeides i forslaget til bokføringsforskrifter.

Avslutningsvis vil vi igjen påpeke viktigheten av en rimelig og fornuftig avveining mellom kontrollhensyn og hensynet til et effektivt og praktiserbart regelverk. Vi ser at eneste virkemiddel til å få bukt med økonomisk kriminalitet, bruk av svart arbeidskraft m.v. er effektiv og målrettet kontrollvirksomhet. Uten en satsning på kontrollvirksomhet fra myndighetenes side, frykter vi at det nye lov- og forskriftsforslaget kun vil innebære ytterligere kostnader for den seriøse del av næringslivet, som bare vil forverre konkurranseridningen.

Dersom ytterligere opplysninger eller presiseringer ønskes, vennligst ta kontakt med Elisabeth Jørgensen på telefon 23 08 86 46.

Med vennlig hilsen
Reiselivsbedriftenes Landsforening

for Knut Almquist
Knut Almquist
Adm.dir.

Elisabeth Jørgensen
Elisabeth Jørgensen
Advokatfullmektig

Vedlegg

Kopi: NHO

Stem på årets FB-bilde, og du kan vinne digitalt kamera!

nettmarked for kjøp og salg

NYHETER

Forbruker
Gamlebyen
Gågata
IT/Internett
Kulturhuset
Media i Østfold
Rusmisbruk
Rådhuset
Sykehuset
Tall Ships
Terrorisme
Vold
Værste (FMV)

Fra arkivet:
Valg 2001
2001 Urban

NYHETER

► Rusmisbruk

SPORT

► FFK Direkte
► Stjernen Dir.
► FFK - Stjernen

KULTUR

► Film - Musikk
► Bok - Scene
► Kulturkalender

BILDER

VÆRET

SMS

Siste 7 dager

Radio Fr.stad

Video

Hilsninger NY!

Personalia

Meninger

Diskusjon

På tråden

U-Zone

Reiseguiden

Skolestart

Feature

Din helse

Bil og trafikk

Mat og drikke

Nettgjest

TV-program

Tjenester:

Epostkatalog

Firmakatalog

Søkesiden

Horoskop

Nyhetsticker

PDF-avis NY!

Palm og Wap

Seit startside

avisen:

Klikk her for enkel betaling av ditt FB-abonnement!

Avtale

Kontakt oss

Bestill bilder

Abonnement

Annonsering

Nytt på f-b.no

Vår historie

Avslørte avansert restaurant-juks

Flere restauranter i Østfold står i fare for å bli politianmeldt etter at det er avslørt manipulering av kassaapparatene.

tekst:
Jon Jacobsen

Publisert: 03. Januar 2003 00:30
Sist endret: 03. Januar 2003 14:17

- Vi snakker om grove brudd på regnskapsloven, og derfor saker det er helt naturlig å la bli gjenstand for politietterforskning, sier kontrollsjef Erik Nilsen ved Østfold fylkesskattekontor.

Fem øl blir fire

Det var en kontrollrunde hos flere av fylkets restaurantaktører i løpet av fjoråret som avdekket en ny form for regnskapsjuks: Databaserte kassaapparater manipuleres på en slik måte at ikke all omsetning blir registrert.

- Man kan for eksempel omprogrammere et apparat slik at hvis man selger fem øl, så er det bare fire som registreres. På den måten får kunden en kvittering som er korrekt, men tallene som lagres for innrapportering til skattemyndighetene blir feil, forklarer Nilsen. Ved denne kassatrikksingen oppnår man et overskudd som blir å regne som svart omsetning.

Kontrollører fra Østfold fylkessattekontor har likevel avslørt regnskapsjuks ved å kryssjekke tallene med de såkalte «sladrenullene».

Flere steder avslørt

Det er flere utedsteder i Østfold som nå er blitt avslørt for datomanipulering eller triksing med kassaapparatene. Erik Nilsen ønsker ikke å navngi restaurantene eller hvor de er hjemmehørende, men etter hva Fredriksstad Blad kjenner til er minst en av dem hjemmehørende i Fredrikstad-districtet.

- Vi er foreløpig bare i startfasen med vårt kontrollarbeid, opplyser kontrollsjefen.

Østfold fylkessattekontor har foreløpig ikke fått brakt klarhet i om det er eiere, ansatte eller eksterne personer med dataunnskap som har gått inn i apparatene og endret programvarene.

Betydelige beløp

- Uten at jeg foreløpig vil gå ut med konkrete summer, kan jeg røpe at det dreier seg om betydelig omsetning som er forsøkt skjult på denne måten, sier Erik Nilsen.

Han appellerer nå til restaurantbransjen om selv å ta et oppgjør med de useriøse aktørene.

- Det er leit for hele bransjen at noen useriøse aktører opptrer på en så lurvete måte. Et samlet uteliv burde tatt et endelig oppgjør med de useriøse aktørene, og på den måten bedret sitt renommé.

Registreres. Pizzanini har investert i et avansert kassaapparat-system som gjør at Lene Hansen og de andre servitørene ikke får tappet én eneste øl uten først å ha registrert bestillingen. Ved flere andre restauranter i fylket er det imidlertid avslørt forsøk på å manipulere kassaapparatene.

(foto: erik hagen)

» Forstørre bilde » Bestille bilde

LES OGSA:

- » **Nødvendig opprydding**
- » **Skattefogden tömte kassa**
- » **Nye aksjoner kan vente**

TJENESTER:

- Tips noen om denne saken
- Skriv ut uten bilde | med bilde

annonser

STØRST
i Follo og Østfold
mediasite

Oppgjør. Kontrollsjef Erik Nilsen ved Østfold fylkessattekontor mener restaurantbransjen selv bør ta et oppgjør med de useriøse aktørene.

» Forstørre bilde » Bestille bilde

DEN GULE SPALTE

- Vil du annonseere her?
- Data, web og tele
- Interstep
- E-novation
- wynleDesign

Overnatting

- Hankø Fjordhotell
- Bil, båt og MC
- OSCO Marine
- Autos
- Bækmann bilglass

Utdanning/kurs

- Folkeuniversitetet
- IT-Akademiet
- Kurstokaler til leie

Vikarbyråer

- Manpower
- Kropp/helse
- Naturkosmetikk

Karneval/party

- Partyline AS
- Karaoke - morosaker!

Hus og hjem

- Bækmann (glass)
- Bænk/Finans
- Telefinans
- Real Finans
- DnB Finans

Svinesund

- EuroCash
- TV/Boden
- Bazar
- Happyland

nettmarked for kjøp og salg